

Plan wynikowy z języka polskiego dla klasy III gimnazjum – „Słowa na czasie” część 1

Numer i temat lekcji	Środki dydaktyczne	Teksty i materiał ilustracyjny	Zagadnienia	Wymagania podstawowe Uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:	Liczba godzin	Odniesienia do podstawy programowej
1. Organizacja pracy na lekcjach języka polskiego w klasie 3	• podręcznik „Słowa na czasie” dla klasy 3 gimnazjum		uwagi o przedmiocie budowa podręcznika lista lektur			1	
2. i 3. Świat między wojnami	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 1 Blok: W dwudziestolecu międzywojennym s. 8–11	– „Wprowadzenie do epoki” – „Dlaczego <i>dwudziestolecie międzywojenne?</i> ” – „Filozoficzne podłoże epoki” – „Od kiedy do kiedy?” – „Świat kawiarni” – „Psychologia w literaturze” – „Sztuka przestaje ukazywać rzeczywistość?” – Józef Rapacki, „W Ziemiańskiej” – Salvador Dalí, „Trwałość pamięci” – Wassily Kandinsky, „Przekątna” – Pablo Picasso, „Trzej muzykanci” – Ernst Ludwig Kirchner, „Pięć kobiet na ulicy”	dwudziestolecie międzywojenne, totalitaryzm, egzystencjalizm, psychoanaliza, behawioryzm, abstrakcjonizm, kubizm, surrealizm, ekspresjonizm	– opowiada o ważnych wydarzeniach i zjawiskach, które ukształtowały charakter międzywojnia – przedstawia poglądy Oswalda Spenglera i Zygmunta Freuda – wymienia główne cechy abstrakcjonizmu, kubizmu, surrealizmu, ekspresjonizmu – wyjaśnia, czym charakteryzowała się architektura dwudziestolecia międzywojennego – odszukuje we wskazanych źródłach informacje dotyczące rozwoju muzyki w latach 20. i 30. XX w. i sporządza na ten temat notatkę w formie mapy myśli	– tłumaczy, jakie znaczenie ma dwudziestolecie międzywojenne dla kultury europejskiej – wyraża opinię na temat poglądów myślicieli epoki i uzasadnia swoje zdanie – omawia różnice w ukazywaniu świata przez ekspresjonistów, kubistów, abstrakcjonistów i surrealistów – charakteryzuje życie artystyczne epoki – określa, w jaki sposób psychologia wpłynęła na literaturę międzywojnia – odszukuje w różnych źródłach informacje o rozwoju muzyki w latach 20. i 30. XX w. i sporządza na ten temat notatkę	2	I.1.2 I.2.1 II.1.1 II.1.2 II.2.11 II.3.1 II.4.1 III.1.1 III.2.11
4. Poezja skamandrytów	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego	– Kazimierz Wierzyński, „Zielono mam w głowie”	postać Kazimierza Wierzyńskiego, Skamander, przeczucie poetycka,	– wymienia tytuły tomów wierszy Kazimierza Wierzyńskiego – opowiada, po czym można poznać, że ktoś jest szczęśliwy	– krótko omawia postać Kazimierza Wierzyńskiego – uzasadnia, że utwór należy do liryki bezpośredniej	1	I.1.2 II.1.2 II.2.2 II.2.4

	i językowego Rozdział 1 Blok: W dwudziestoleciu międzywojennym s. 12		liryka bezpośrednia	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia symbolikę koloru zielonego – wskazuje, do kogo zwraca się podmiot literacki i o czym opowiada – określa nastrój utworu – podaje, do jakiego rodzaju liryki, należy omawiany wiersz – uzupełnia tabelę wyrazami z tekstu przywołującymi barwy i nazywa kolory – wyszukuje w utworze metafory i wyjaśnia ich znaczenie – tłumaczy, czym jest przerzutnia poetycka i jaką funkcję pełni ten środek stylistyczny w utworze – wypisuje ze słownika frazeologicznego pięć frazeologizmów ze słowem <i>zielony</i> i wyjaśnia ich znaczenie – opisuje kolorystykę i nastrój pory roku, która odzwierciedla jego typ osobowości – przypomina, w których epokach literackich w utworach pojawiały się obrazy przyrody odzwierciedlające nastrój podmiotu literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> – odszukuje w albumach malarstwa lub internecie reprodukcje obrazów, które oddają atmosferę radości – poezji skamandrytów i wskazuje, co łączy wybrane dzieła 		<ul style="list-style-type: none"> II.2.6 II.3.1 II.3.2 III.1.1 III.2.11
5. i 6. Krytyczny obraz mieszczaństwa	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 1 Blok: W dwudziestoleciu międzywojennym s. 13–14	<ul style="list-style-type: none"> – Julian Tuwim, „Mieszkańcy” – George Grosz, „Szary dzień” 	postać Juliana Tuwima, prozaizm, wiersz sylabiczny, średniówka, konsumpcjonizm	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia tytuły tomów wierszy Juliana Tuwima – określa, w jakich sytuacjach przedstawieni zostali bohaterowie wiersza – wypisuje z utworu nazwy czynności, które wypełniają życie mieszczan – przedstawia sposoby zdobywania przez bohaterów informacji o świecie – wskazuje w utworze wyrazy potoczne i nazywa środek stylistyczny, który tworzą – wyjaśnia, jaką rolę w tekście odgrywają powtórzenia 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada, jak młodopolscy artyści oceniali mieszczan – krótko omawia postać Juliana Tuwima – bierze udział w dyskusji, czy przekaz Juliana Tuwima jest wciąż aktualny – podaje przykłady współczesnych utworów, filmów lub piosenek, które poruszają podobną tematykę – omawia związki utworu Juliana Tuwima z obrazem George’a Grosza – porównuje świat wartości bohaterów ukazanych w tekście z postawą dzisiejszych mieszkańców 	2	<ul style="list-style-type: none"> I.1.2 I.1.7 II.1.2 II.2.2 II.2.4 II.4.1 II.4.3 III.1.1 III.2.11

				<ul style="list-style-type: none"> – podaje liczbę sylab w każdym wersie pierwszej strofy oraz zaznacza akcenty i nazywa ten rodzaj wiersza – omawia metafory, za pomocą których scharakteryzowani zostali bohaterowie tekstu – wskazuje fragmenty, w których ujawnia się podmiot literacki i określa jego nastawienie do postaci przedstawionych w utworze – przedstawia na plakacie sposoby walki ze współczesnym konsumpcjonizmem 	miast		
7. <i>Śmierć chroni od miłości, a miłość od śmierci</i>	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 1 Blok: W dwudziestoleciu międzywojennym s. 15	– Jan Lechoń, „Pytasz, co w moim życiu z wszystkich rzeczą główną...”	postać Jana Lechonia, attaché, Radio Wolna Europa, utwór o tematyce miłosnej	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady poznanych utworów łączące tematykę miłości i śmierci – wymienia tytuły tomów wierszy Jana Lechonia – określa, w jaki sposób podmiot literacki przedstawia śmierć, a jak – miłość – wskazuje uczucia, które dotyczą osoby mówiącej w wierszu – wyjaśnia, co w kontekście treści utworu oznaczają słowa: <i>Te dwie są me miłości i dwie śmierci moje</i> – komentuje ostatni wers tekstu – odszukuje w wierszu personifikacje i omawia ich funkcje – określa, jaka muzyka mogłaby być tłem wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> – krótko omawia postać Jana Lechonia – wyjaśnia, jaką rolę przypisuje podmiot literacki miłości i śmierci w swoim życiu oraz w dziejach ludzkości – używa wybranych słów do opisu emocji podmiotu literackiego – wymienia przykłady bohaterów literackich lub filmowych, których życie potwierdza słowa: <i>Śmierć chroni od miłości, a miłość od śmierci</i> – określa, jakie środki stylistyczne typowe dla poezji barokowej zostały wykorzystane w tekście i jaki ma to wpływ na odczytanie utworu – przedstawia w ciekawej formie prezentacji (np. kolaż, piktogram lub pantomima) swoje wyobrażenia na temat śmierci i miłości 	1	<ul style="list-style-type: none"> I.1.2 I.1.6 I.1.7 II.1.1 II.1.2 II.2.2 II.2.4 II.2.10 II.2.11 II.3.1 II.4.1 II.4.2 III.1.5

<p>8. O poezji kobiecej</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 1 Blok: W dwudziestoleciu międzywojennym s. 16</p> <p>Szkolny słownik terminów literackich</p>	<p>– Maria Pawlikowska-Jasnorzewska, „Miłość”</p>	<p>postać Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej, miniatura poetycka, poezja miłosna, epigramat</p>	<p>– wymienia tytuły utworów Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej – przypomina treść wybranej lektury, której tematem jest wielka miłość – podaje rzeczowniki określające własne uczucia – określa tematykę wiersza – wyjaśnia, czego można się dowiedzieć o osobie mówiącej na podstawie utworu – wskazuje wyrazy, które najlepiej oddają emocje zawarte w tekście – określa, w jaki sposób podmiot literacki opisuje swoje uczucia – wyjaśnia, co jest charakterystyczne dla języka, języka, którym posługuje się osoba mówiąca w wierszu – nazywa rodzaje rymów – odnajduje w słowniku wyjaśnienie pojęcia <i>epigramat</i> – wyjaśnia sens ostatniej linijki</p>	<p>– określa, jak była ukazywana miłość w różnych epokach literackich – gromadzi argumenty uzasadniające, że utwór jest epigramatem – odszukuje w dostępnych źródłach wartościowe wiersze i sentencje o miłości oraz prezentuje materiał pozostałym osobom z klasy – przygotowuje na ten temat prezentację dotyczącą współczesnych filmów, piosenek i książek o miłości, wzbogaca ją fotografiami i nagraniami</p>	<p>1</p>	<p>I.1.2 I.2.3 II.1.2 II.2.4 II.2.5 II.2.6 II.3.1 II.4.1 II.4.2 II.4.3</p>
<p>9. Piszemy CV i życiorys</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 1 Blok: Laboratorium języka, CV i życiorys, s. 50–53</p>	<p>– „CV i życiorys”</p>	<p>CV, życiorys</p>	<p>– układa zdania zgodnie z kolejnością umieszczania ich w CV – redaguje CV zawierające podane informacje – uzupełnia życiorys odpowiednimi informacjami na temat siebie lub wymyślonej osoby</p>	<p>– pisze swoje CV, a następnie przekształca je na życiorys przy użyciu zamieszczonych sformułowań – wyjaśnia, z jakiego powodu poeta napisał swój życiorys w sposób odbiegający od ustalonych zasad tworzenia tej formy wypowiedzi</p>	<p>1</p>	<p>I.1.2 I.3.1 III.1.1 III.1.2 III.1.4 III.1.7 III.2.1 III.2.2</p>
<p>10. Spotkanie z Awangardą Krakowską</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 1 Blok: W dwudziestoleciu</p>	<p>– Julian Przyboś, „Gmachy”</p>	<p>postać Juliana Przybosia, awangarda, Awangarda Krakowska, wiersz wolny</p>	<p>– przy użyciu słownika wyjaśnia termin <i>awangarda</i> – określa tematykę wiersza – opisuje przestrzeń ukazaną w tekście – wskazuje środki stylistyczne, których poeta użył do opisu gmachów</p>	<p>– krótko omawia postać Juliana Przybosia – wymienia cechy charakterystyczne zjawisk określanych jako awangarda – tłumaczy, dlaczego poeta został nazwany <i>wykrzyknikiem ulicy</i> – uzasadnia, że „Gmachy” to wiersz wolny</p>	<p>1</p>	<p>I.1.2 I.2.3 II.1.1 II.1.2 II.2.4 II.2.6 III.1.1</p>

	międzywojennym s. 17 Słownik języka polskiego			– wymienia cechy wiersza wolnego – redaguje kilkudzaniową wypowiedź na temat jednego z wybranych cytatów	– opowiada o skojarzeniach, jakie wywołuje graficzne przedstawienie wiersza Juliana Przybosia – zastanawia się nad rolą poety		
11. <i>Zjesieniałe zmrocze</i> , czyli o neologizmach poetyckich	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 1 Blok: W dwudziestoleciu międzywojennym s. 18	– Bolesław Leśmian, „*** [Wyszło z boru ślepace, zjesieniałe zmrocze]”	postać Bolesława Leśmiana, neologizmy poetyckie	– podaje skojarzenia do wyrazów <i>dzień i zmrok</i> – opisuje swoje wrażenia po przečytaniu wiersza – wynotowuje wyrazy dotyczące postaci występujących w utworze – wyjaśnia, co to jest neologizm poetycki – charakteryzuje postać opisaną w utworze – określa, jak wygląda świat, w którym żyje <i>zjesieniałe zmrocze</i> w wierszu – wyjaśnia, co symbolizuje istota, która <i>wszystko wokół tchnieniem zatrzuwa i gasi</i> – tłumaczy sens ostatniej zwrotki wiersza	– krótko omawia postać Bolesława Leśmiana – określa funkcję neologizmów w utworze – układa swoje neologizmy i wyjaśnia, w jaki sposób zostały utworzone i co oznaczają – wykonuje ilustrację do wiersza techniką kolażu	1	I.1.2 II.1.1 II.1.2 II.2.4 II.2.6 II.3.1 I.3.3 III.1.1
12. i 13. Przyjaźń – uczucie, o które warto zabiegać	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 1 Blok: W dwudziestoleciu międzywojennym s. 19–21	– Maria Dąbrowska, „Przyjaźń” (fragmenty)	postać Marii Dąbrowskiej, powieść psychologiczna, opowiadanie psychologiczne, analiza psychologiczna	– podaje tytuły utworów Marii Dąbrowskiej – szuka w internecie sentencji dotyczących przyjaźni – wymienia główne wyróżniki powieści i opowiadań psychologicznych – zapisuje w punktach kolejne etapy znajomości chłopców – wskazuje fragmenty, w których zostały opisane przeżycia chłopca – określa, w jaki sposób zostały przedstawione odczucia bohatera – charakteryzuje Karola, biorąc pod uwagę jego przemianę wewnętrzną – wskazuje cechy charakteru Stefana – opowiada o planach i dążeniach	– krótko omawia postać Marii Dąbrowskiej – uzasadnia, że utwór Marii Dąbrowskiej jest powieścią psychologiczną – rozważa, czy możliwa jest przyjaźń między osobami z różnych środków i podaje cztery argumenty na poparcie swojego zdania – aktywnie uczestniczy w dyskusji o przyjaźni, bierze pod uwagę różne aspekty	2	I.1.2 II.1.2 II.2.1 II.2.6 II.4.2 III.1.1 III.1.4

				<p>Stefana</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia Stefana – porównuje sposób mówienia obu postaci – przedstawia swoje rozumienie podanych słów – wypowiada się na temat znaczeniu przyjaźni w życiu – bierze udział w dyskusji o przyjaźni – redaguje opowiadanie o ważnym wydarzeniu związanym z bliską osobą, opisując swoje zachowanie, myśli i uczucia 			
<p>14. Wariacje na temat jazzu</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 1 Blok: Co zostało z tamtych lat... s. 22–23</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Waldemar Świerzy, „Wielcy ludzie jazzu – Dizzie Gillespie” – Tadeusz Makowski, „Jazz” 	<p>jazz, gama barwna, plakat</p>	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje wygląd instrumentów i postaci ukazanych na obrazie Tadeusza Makowskiego – omawia, w jaki sposób został przedstawiony trębacz na plakacie Waldemara Świerzego – opowiada o kompozycji obrazu i plakatu – opisuje sposób prowadzenia linii oraz kolorystykę obu dzieł – słucha kompozycji dwóch utworów jazzowych: starszego oraz współczesnego 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia podobieństwa i różnice pomiędzy kompozycją, sposobem prowadzenia linii oraz kolorystyką obydwu dzieł – określa, w jaki sposób artyści oddali specyfikę jazzu i atmosferę towarzyszącą słuchaniu muzyki – wyjaśnia, jaki wpływ na formę dzieł ma technika ich wykonania – wskazuje podobieństwa i różnice pomiędzy wysłuchanymi utworami oraz opisuje własne wrażenia 	<p>1</p>	<p>I.1.1 I.2.1 II.1.1 II.1.2 II.2.11 II.3.1 III.1.1</p>
<p>15. <i>Mały szary człowiek</i></p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 1 Blok: Co zostało z tamtych lat... s. 24</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Andrzej Bursa, „Uwaga dramat” – Alfons Karpiński, „Ulica paryska” 	<p>sytuacja liryczna, bohater liryczny, środki stylistyczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia związki frazeologiczne z wyrazem <i>szary</i> i wskazuje, jakie cechy ludzi i przedmiotów są w nich uwypuklone – określa nastrój wiersza – wyszukuje w tekście epitety określające człowieka – określa, jaki wizerunek ludzi współczesnych został ukazany w wierszu – wskazuje powtórzenia w wierszu i określa ich funkcję – wyjaśnia, na czym polega dramat 	<ul style="list-style-type: none"> – ustala, czy obraz Alfonsa Karpińskiego można uznać za ilustrację wiersza „Uwaga dramat” i uzasadnia swoją opinię – bierze udział w dyskusji o tym, czy człowieka we współczesnym świecie można nazwać detalem – redaguje opowiadanie na podany temat, przestrzegając norm kompozycyjnych i językowych 	<p>1</p>	<p>I.1.2 II.1.1 II.1.2 II.2.4 II.2.5 II.2.11 III.1.1 III.1.2 III.1.4</p>

				<p><i>małego, szarego człowieka</i> – porównuje utwór Andrzeja Bursy z wierszem Juliana Tuwima „Mieszkańcy” – gromadzi argumenty na wskazany temat</p>			
<p>16. Między wzorcową a użytkową normą językową</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 1 Blok: Laboratorium języka s. 54–56</p>	<p>– „Język w normie”</p>	<p>norma językowa, rozróżnianie normy wzorcowej i użytkowej, kwalifikatory słownikowe, związki frazeologiczne</p>	<p>– wymienia przykłady sytuacji oficjalnych i nieoficjalnych, w których należy wypowiadać się zgodnie z normą wzorcową – wybiera odpowiednie wyrazy tak, aby wypowiedzi postaci były zgodne z normą wzorcową – określa, czy dana forma mieści się w normie wzorcowej, czy należy do form potocznych lub błędnych – korzysta ze słownika poprawnej polszczyzny – z podanych słów tworzy poprawne związki frazeologiczne – zapoznaje się z hasłami słownikowymi i wyjaśnia, co oznaczają użyte kwalifikatory</p>	<p>– przytacza tytuły publikacji, w których narrator tekstu szukał budzącego wątpliwość wyrazu i wymienia tytuły innych słowników pomocnych w takiej sytuacji – wyszukuje w internecie informacje o co najmniej dwóch publikacjach innych niż słowniki, zawierających wiedzę o poprawnej pisowni w języku polskim</p>	<p>1</p>	<p>I.1.2 I.2.1 I.2.3 I.3.3 III.2.1 III.2.4</p>
<p>17. Miłość i śmierć – dwie siostry</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 1 Blok: Co zostało z tamtych lat... s. 25 Słownik symboli</p>	<p>– Mirosław Kuźniak, „Lechoń” – Edward Munch, „Taniec życia”</p>	<p>obraz poetycki, zasada kontrastu</p>	<p>– wypisuje ze słownika po dziesięć znaczeń barwy czarnej i białej – wyjaśnia, w jaki sposób wiersz Mirosława Kuźniaka nawiązuje do utworu Jana Lechonia „Pytasz, co w moim życiu z wszystkich rzeczą główną...” – wymienia elementy składające się na obraz poetycki – tłumaczy, kim są <i>dwie siostrzyce</i> – opisuje nastrój wiersza – uzasadnia, że utwór został zbudowany na zasadzie kontrastu – wskazuje wers zawierający przesłanie utworu – wskazuje, które elementy na obrazie Edwarda Muncha mają</p>	<p>– opracowuje mapę myśli dotyczącą miłości i śmierci przedstawianych w malarstwie</p>	<p>1</p>	<p>I.1.2 I.2.1 I.2.3 II.1.1 II.1.2 II.2.4 II.3.1 II.4.2 III.1.1 III.1.2 III.1.4</p>

				znaczenie przerośnięte – opisuje obraz Edwarda Muncha			
18. Gdy miłość wypełnia człowieka	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 1 Blok: Co zostało z tamtych lat... s. 26	– Anna Świrszczyńska, „Jestem napełniona miłością”	postać Anny Świrszczyńskiej, nawiązanie do dwudziestolecia międzywojennego,	– podaje imię i nazwisko pisarki dwudziestolecia międzywojennego nazywanej <i>mistrzynią poetyckich miniatur</i> – układa trzy porównania z wyrażeniem <i>człowiek napełniony miłością</i> – wymienia tytuły utworów Anny Świrszczyńskiej – określa, kim jest podmiot literacki w wierszu – wypowiada się na temat skojarzeń i obrazów, jakie wywołuje lektura utworu – opisuje, jakimi środkami stylistycznymi został wyrażony stan emocjonalny osoby mówiącej – wyraża swój sąd na temat, czy prostota i oszczędna forma utworu pomagają czy utrudniają w jego odbiorze – tłumaczy, jak rozumie wyrażenie <i>wielkie życie</i> – wyjaśnia znaczenie ostatniego wersu utworu	– określa, w jaki sposób poetka nawiązuje do dwudziestolecia międzywojennego – zapisuje w zeszycie, jakie pytania warto byłoby zadać osobie, której życie można nazwać wielkim – aktywnie bierze udział w dyskusji na temat „O miłości na smutno i na wesoło”	1	I.1.2 I.1.6 II.1.1 II.1.2 II.2.2 II.2.5 II.3.1 II.3.2 II.4.2 III.1.1 III.1.5 III.2.3
19. Zrozumieć surrealizm...	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 1 Blok: Co zostało z tamtych lat... s. 27–29	– Boris Vian, „Jesień w Pekinie” (fragmenty)	postać Borisa Viana, surrealizm, elementy świata przedstawionego, absurd, komizm	– wymienia tytuły powieści Borisa Viana – gromadzi informacje o głównym bohaterze – określa cel podróży Amadeusza – uzupełnia schemat dotyczący podróży głównego bohatera – dzieli elementy świata przedstawionego na realistyczne i nierealistyczne – wskazuje zabawne fragmenty tekstu – określa, jakimi prawami rządzi się	– udowadnia, że przeczytane fragmenty nawiązują do założeń surrealizmu	1	I.1.2 II.1.2 II.2.1 III.1.1

				opisana w utworze rzeczywistość – przedstawia najważniejsze założenia surrealizmu – opowiada swój najciekawszy sen			
20. Jakie tajemnice skrywa rodzinny dom?	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 1 Blok: Motyw domu i bezdomności s. 30–31	– Hanna Kowalewska, „Tego lata, w Zawrociu” (fragmenty)	rodzaje narracji, pamiętnik	– opisuje, co może czuć człowiek wchodzący do nieznanego pomieszczenia – wskazuje fragmenty świadczące o tym, kim jest narrator i do kogo się zwraca – nazywa uczucia Matyldy – określa, czego można dowiedzieć się o babce Aleksandrze z jej pamiętnika – charakteryzuje za pomocą przymiotników atmosferę panującą w Zawrociu – określa, co, według autorki, czuła babcia przed śmiercią – wyjaśnia, czy poprzedni mieszkańcy domu byli szczęśliwi – nadaje fragmentom tekstu tytuły	– bierze udział w dyskusji na temat korzyści, jakie może czerpać młody człowiek ze spotkania z przeszłością	1	I.1.2 II.1.2 II.2.3 II.2.7 II.4.2 II.4.3 III.1.5
21. Pielęgnujmy tradycje rodzinne!	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 1 Blok: Motyw domu i bezdomności s. 32–33	– ksiądz Jan Twardowski, „Autobiografia. Myśli nie tylko o sobie” (fragmenty)	postać księdza Jana Twardowskiego, tradycja, dom rodzinny	– opowiada o pierwszym wspomnieniu ze swojego dzieciństwa – określa, w ilu miejscach mieszkał w dzieciństwie ksiądz Jan Twardowski i które z nich uznał za swój dom – wymienia postacie i zdarzenia, które autor wspomina po latach – tłumaczy, w jaki sposób wydarzenia historyczne wpłynęły na atmosferę w domu rodzinnym poety – wyjaśnia, co dla poety oznacza wyrażenie <i>typowy dom</i> – wyjaśnia, dlaczego <i>dom rodzinny widać, choć go nie ma</i> – wyjaśnia, czy fragmenty autobiografii poety przynoszą odpowiedź na pytanie postawione w	– odszukuje w różnych źródłach relacje sławnych ludzi o ich dzieciństwie	1	I.1.2 I.2.1 II.1.2 II.2.5 II.3.2 II.4.2 II.4.3 III.1.1 III.1.3

				<p>motcie tekstu</p> <ul style="list-style-type: none"> – interpretuje tytuł tekstu – wymienia tradycje pielęgnowane w domu rodzinnym autora wspomnień 			
<p>22. i 23. Bezdomność – cichy problem</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 1 Blok: Motyw domu i bezdomności s. 34–35</p> <p>Nagranie piosenki Roberta Kasprzyckiego „Niebo do wynajęcia”</p>	<p>– Magdalena Bogdańska-Maciak, „Piekło na ziemi” (fragment)</p>	<p>problem bezdomności, charakterystyka, frazeologizmy z wyrazem <i>szczęście</i> i <i>nieszczęście</i>, streszczenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> – podaje swoje skojarzenia z wyrażeniem <i>piekło na ziemi</i> – bierze udział w rozmowie o docenianiu podstawowych dóbr i wygód materialnych – wymienia nieszczęścia, które spotkały rodzinę bohatera i określa, w jaki sposób wpłynęły one na postrzeganie świata przez chłopca – podaje swoje rozumienie opinii psychologa na temat bohatera – nazywa emocje towarzyszące chłopcu od chwili tragicznego wydarzenia – wybiera rzeczowniki najlepiej określające Radka – redaguje krótką charakterystykę postaci Radka – odszukuje w tekście fragmenty, w których zostały opisane różne reakcje ludzi na nieszczęście innych – wypisuje z utworu zwroty i wyrażenia potoczne oraz określa ich funkcje – wyjaśnia znaczenie wypowiedzi chłopca – wskazuje związki frazeologiczne odpowiadające sytuacji przedstawionej w tekście – redaguje streszczenie omawianego fragmentu – rozwija podaną myśl 	<p>– wyjaśnia, w jaki sposób tekst piosenki Roberta Kasprzyckiego nawiązuje do tematu artykułu</p>	<p>2</p>	<p>I.1.1 I.1.2 II.1.2 II.2.1 II.4.3 III.1.1 III.1.4 III.2.4</p>
<p>24. Znaleźć własne miejsce</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego,</p>	<p>– Marcel A. Marcel, „Oro” (fragmenty)</p>	<p>rodzina patchworkowa</p>	<ul style="list-style-type: none"> – sporządza mapę myśli związaną ze słowem <i>dom</i> oraz dotyczącą słowa <i>bezdomność</i> 		<p>1</p>	<p>I.1.2 II.1.2 II.2.1</p>

	kulturowego i językowego Rozdział 1 Blok: Motyw domu i bezdomności s. 36–37			<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jaki typ narracji występuje w przytoczonym fragmencie – tłumaczy, co miał na myśli Ocho, mówiąc, że rodzina, do której trafiła Lena, jest <i>uszyta z kawalków</i> – wskazuje w tekście fragmenty, w których zostały opisane odczucia Leny wobec nowej rodziny – podaje powody ucieczki dziewczyny – omawia zasady panujące w domu, do którego trafiła bohaterka – określa, co uświadamia sobie Lena, kiedy spotyka bezdomną kobietę i co łączy te dwie postacie 			<p>II.2.3 II.3.1 II.4.2</p>
25. Najmniejsze części wyrazu – głoski i litery	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 1 Blok: Laboratorium języka s. 57	– „Głoski i litery”	głoska, litera, rodzaje głosek (miękkie, twarde, nosowe, ustne, dźwięczne, bezdźwięczne), samogłoska, spółgłoska	<ul style="list-style-type: none"> – podaje definicję głoski i litery – omawia podział głosek – wskazuje głoski, którymi różnią się podane pary wyrazów i klasyfikuje te głoski ze względu na dźwięczność, twardość, nosowość – wyjaśnia, dlaczego ciche, niewyraźne wymawianie słów może spowodować nieporozumienia między rozmówcami – przedstawia w dialogu sytuację, w której niestaranna wymowa doprowadziła do nieporozumienia – podaje przykłady imion rozpoczynających się od wskazanej głoski 		1	III.1.7
26. O zjawiskach fonetycznych	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 1 Blok: Laboratorium	– „Upodobnienia i uproszczenia wyrazowe”	rodzaje upodobnień, uproszczenia grup spółgłoskowych, udźwięcznienie, ubezdźwięcznienie na końcu wyrazu, ubezdźwięcznienie, upodobnienie	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje słowa, w których zaszły uproszczenia grup spółgłoskowych i opisuje, na czym one polegają – wyjaśnia, czym różni się wymowa słów: <i>kod</i> i <i>grzyb</i> w podanych zdaniach – wskazuje w podanym tekście wyrazy, których wymowa różni się 		1	I.1.2

	języka s. 58–59		międzywyrazowe, upodobnienie wewnątrzwyrazowe	od pisowni			
27. Reżyser teatralny a filmowy	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 1 Blok: Teatr a film s. 40–41	– Andrzej Wajda, „Dlaczego pracuję w teatrze?” (fragment)	reżyser teatralny, reżyser filmowy, aktor, adaptacja teatralna, imitować	– dzieli tekst Andrzeja Wajdy na logiczne części i nadaje im tytuły – przytacza opinię reżysera na temat aktorów filmowych i teatralnych – wymienia różnice między filmem a teatrem – opisuje relację reżyser – aktor w teatrze i filmie – przedstawia pogląd Andrzeja Wajdy na rolę reżysera teatralnego – uzasadnia, podając dwa argumenty, kto ma trudniejsze zadanie do wykonania: reżyser teatralny czy filmowy – wyjaśnia, na czym polega <i>naturalność kina</i> i <i>sztuczność teatru</i> – odszukuje w tekście odpowiedzi na pytanie zawarte w tytule	– wymienia różnice między filmem a teatrem – przedstawia swoje zdanie w kwestii: teatr jest <i>sztuką formy</i> , a kino żyje <i>imitacją życia</i>	1	I.1.1 I.1.2 II.1.2 II.2.11 II.3.1 III.2.11
28. O wyższości teatru	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 1 Blok: Teatr a film s. 42–43	– Rafał Siemko, „Wolę teatr” (fragment)	spektakl teatralny, artykuł, sprawozdanie z przedstawienia teatralnego, list	– pisze sprawozdanie z wizyty w teatrze – tworzy listę portali internetowych poświęconych kinu i teatrowi – opisuje swoje wrażenia po lekturze artykułu – opowiada, jak autor ukazuje zwyczaj chodzenia do kina oraz uczęszczania do teatru – wyjaśnia, do jakich wniosków dochodzi Rafał Siemko, porównując kino i teatr – przedstawia swoje stanowisko w kwestii poruszonej przez autora artykułu i formułuje argumenty na poparcie swojego stanowiska – wynotowuje wady i zalety kina oraz teatru wspomniane w artykule – określa, czym – według Rafała	– bierze udział w głosowaniu, aby rozstrzygnąć, która forma – kino czy teatr – cieszy się większą popularnością – pisze list do autora artykułu, w którym udowadnia, że kino jest wartościową dziedziną sztuki	1	I.1.1 I.1.2 I.1.9 I.1.10 III.1.2 III.1.5

				<p>Siemki – teatr konkuruje z filmem – omawia język artykułu – zastępuje określenia potoczne występujące w tekście neutralnymi synonimami i tłumaczy, jak ta zmiana wpłynęła na wymowę artykułu</p>			
<p>29. Czy warto sięgać do korzeni?</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 1 Blok: Teatr a film s. 44–45</p>	<p>– Mats Wahl, „Bracia & siostry” (fragment)</p>	<p>sztuka teatralna, aktorstwo teatralne, aktorstwo filmowe</p>	<p>– wypowiada się na temat tego, jakie sztuki teatralne i filmowe wydają się ciekawsze: o tematyce historycznej czy współczesnej – określa, pracach nad jakim filmem lub przedstawieniem warto byłoby uczestniczyć – przedstawia, jakiego zagadnienia dotyczy tekst i w jakiej kwestii nie zgadzają się bohaterowie – wyjaśnia, w jaki sposób Janos mógłby odpowiedzieć na słowa głównego bohatera – gromadzi i prezentuje argumenty popierające tezę, że młodzi ludzie powinni omawiać i wystawiać tylko współczesne sztuki, oraz kontrargumenty przeciw temu stwierdzeniu – podaje swoje rozumienie wskazanych cytatów – formułuje swoją opinię na temat poglądu Ulli – ocenia stwierdzenie Staffana na temat filmu i aktorstwa kinowego i ustosunkowuje się do tego twierdzenia – podaje przykład sztuki teatralnej, o której można powiedzieć, że <i>opowiada nie tylko o królach</i></p>	<p>– bierze udział w organizacji warsztatu teatralnego – przeprowadza wśród rówieśników ankietę na podany temat</p>	<p>1</p>	<p>I.1.1 I.1.2 III.1.2 III.1.5 III.1.8</p>
<p>30. Z akcentem na...</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego,</p>	<p>– „Akcent, intonacja” – „Błędy fonetyczne”</p>	<p>akcent, intonacja, błędy fonetyczne</p>	<p>– wyjaśnia, czym jest akcent i intonacja – podaje zasady akcentowania w</p>	<p>– identyfikuje błędy popełnione w trakcie wymawiania zdań</p>	<p>1</p>	<p>I.1.1 I.1.2 III.1.1</p>

	<p>kulturowego i językowego Rozdział 1 Blok: Laboratorium języka s. 60–63</p>			<p>języku polskim – wskazuje wyrazy, w których akcent pada na 3. lub 4. sylabę od końca – przekształca zdania z czasownikami z częstkami: <i>bym, by, byśmy</i> i poprawnie akcentuje te wyrazy – wskazuje w liczebnikach sylaby akcentowane – wypowiada podane zdanie z różną intonacją w zależności od intencji – pisze apel, w którym używa czasowników w trybie przypuszczającym – określa, jakie tempo czytania i sposób intonacji są najbardziej odpowiednie dla charakteru danej wypowiedzi – wyjaśnia, jakie są najczęstsze błędy fonetyczne i jak ich unikać – wskazuje w tekście słowa, których wymowa może sprawiać trudność – korzysta ze słownika poprawnej polszczyzny – wskazuje nawiasy, w których zapisano poprawną wymowę podanych wyrazów – wskazuje w wyrazach sylaby akcentowane</p>		<p>III.1.2 III.1.7 III.1.9 (szkoła podstawowa klasy IV–VI)</p>
<p>31. i 32. Powtórzenie wiadomości z nauki o języku</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 1 s. 64–66</p>	<p>– „Uporządkuj swoją wiedzę i umiejętności” (mapa myśli) – „Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności”</p>	<p>– nauka o języku: norma językowa, głoska, litera, uproszczenia i upodobnienia językowe, akcent, intonacja, błąd językowy – formy wypowiedzi: CV, życiorys</p>	<p>– powtarza i utrwała wiadomości poznane na lekcjach – redaguje CV wymyślonej osoby – podaje pięć argumentów uzasadniających, dlaczego należy przestrzegać normy językowej – tworzy zgodnie z normą wzorcową formy podanych wyrazów – rozpoznaje w wyrazach upodobnienia fonetyczne i określa ich kierunek – odczytuje podane wyrazy,</p>	<p>– układa czterowersowy wiersz dowolnej treści, zawierający jak najwięcej wyrazów o trudnej wymowie</p>	<p>2</p> <p>I.1.1 I.1.2 III.1.1 III.1.2 III.2.1 III.1.9 (szkoła podstawowa klasy IV–VI)</p>

				poprawnie je akcentując – stosuje odpowiednią intonację w zdaniu			
33. Pamiętki przeszłości – dwudziestolecie międzywojenne	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 1 s. 46–47	„Śladami epoki”	postać Coco Chanel, najważniejsze odkrycia i wydarzenia związane z międzywojnem	– wymienia najważniejsze odkrycia i wydarzenia międzywojnia – w kilku zdaniach prezentuje sylwetkę Coco Chanel – określa rolę dekretu przyznającego prawa wyborcze kobietom – gromadzi informacje o Muzeum im. Anny i Jarosława Iwaszkiewiczów – wypowiada się na temat znaczenia nagrody amerykańskiej Akademii Filmowej – Oscara		1	I.1.2 I.2.1 III.1.1
34. i 35. Powtórzenie wiadomości literackich	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 1 s. 48–49	– „Uporządkuj swoją wiedzę i umiejętności” (mapa myśli) – „Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności”	– ważne zagadnienia: konsumpcjonizm, przyjaźń, motyw domu i bezdomności, dawni i współcześni mieszkańcy miast, między jawą a snem, obowiązek wobec ojczyzny, sprawy dnia codziennego, miłość i śmierć, rola poety – środki stylistyczne: przerzutnika poetycka, prozaizm, neologizm poetycki – filozofia: Oswald Spengler, Henri Bergson – słowa klucze: psychologia, skamandryci, kryzys gospodarczy, awangarda, rozwój kinematografii,	– powtarza i utrwała wiadomości poznane na lekcjach – czyta ze zrozumieniem tekst o charakterze nieliterackim – pisze wypracowanie na jeden z podanych tematów		1	I.1.1 I.1.2 II.2.1 II.2.10 II.2.11 II.3.1 II.4.2 III.1.1 III.1.2 III.1.5

			<p>emancypacja kobiet, muzyka jazzowa, świat kawiarni i kabaretów, totalitaryzm – sztuka: abstrakcjonizm, Bauhaus, kubizm, surrealizm, ekspresjonizm – liryka: Maria Pawlikowska- Jasnorzewska „Miłość”, Anna Świrszczyńska „Jestem napełniona miłością”, Jan Lechoń „Pytasz, co w moim życiu z wszystkich rzeczą główną...”, Mirosław Kuźniak „Lechoń”, Bolesław Leśmian „*** [„Wyszło z boru ślepawie, zjesieniałe zmrocze”], wiersz wolny Julian Przyboś „Gmachy”, wiersz sylabiczny Julian Tuwim „Mieszkańcy”, Andrzej Bursa „Uwaga dramat” – epika: Maria Dąbrowska „Przyjaźń”</p>			
--	--	--	---	--	--	--

<p>36. Literatura i sztuka <i>czasów pogardy</i></p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 2 Blok: Czasy wojny i okupacji s. 66–69</p>	<p>– „Wprowadzenie do epoki” – „Epoka pieców i krematoriów” – „Od kiedy do kiedy?” – „Za murami getta” – „Życie Polaków pod okupacją” – „Historia a literatura” – „Sztuka w czasach pogardy” – „Teatry i kabarety”</p>	<p>getto, kacety, łagry, łagry, Polskie Państwo Podziemne, Armia Krajowa, konspiracja, krematorium, walka z kulturą polską, tajne nauczanie, sztuka propagandowa, emigracja</p>	<p>– wymienia wyrażenia odnoszące się do czasów II wojny światowej, które odzwierciedlają tragizm tamtych wydarzeń – określa daty graniczne epoki – opowiada, w jaki sposób Polskie Państwo Podziemne walczyło z okupantem – przedstawia, jak rozwijała kultura i sztuka w gettach</p>	<p>– podaje najważniejsze wydarzenia łączące się z datami granicznymi epoki – charakteryzuje życie Polaków pod okupacją – omawia problematykę dzieł powstających w czasie II wojny światowej</p>	<p>1</p>	<p>I.1.2 II.2.11 II.3.2 II.4.1 II.4.2 II.4.3 III.1.1 III.2.4</p>
<p>37. Walka w obronie ojczyzny</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 2 Blok: Czasy wojny i okupacji s. 70</p>	<p>– Andrzej Trzebiński, „Ojczyzna wzywa nas do boju”</p>	<p>patriotyzm, walka, metafora, powtórzenie</p>	<p>– podaje synonimy słów: <i>bój, wódz, imperium</i> – wyjaśnia, kim jest podmiot literacki oraz w czyim imieniu i do kogo się zwraca – cytuje odpowiednie fragmenty utworu – odnajduje w wierszu metafory i wyjaśnia, jak je rozumiesz – wskazuje w tekście powtórzenia i określ ich funkcję – nazywa na podstawie wiersza nastroje panujące wśród Polaków na początku wojny i określa, jakie były ich nadzieje – podaje, do jakich skojarzeń swojego pokolenia odwołuje się poeta, gdy pisze o matce i męce – uzasadnia związek zamieszczonego zdjęcia z wierszem Andrzeja Trzebińskiego</p>	<p>– interpretuje słowa Cypriana Kamila Norwida: <i>Ojczyzna to wielki zbiorowy obowiązek</i> i pisze rozprawkę na ten temat – określa, w jakich epokach szczególną rolę odgrywała poezja patriotyczna i do jakich wydarzeń nawiązywała</p>	<p>1</p>	<p>I.1.1 I.1.2 I.2.3 II.2.1 II.2.2 II.2.4 II.4.1 III.1.5</p>
<p>38. Pamiętajmy o tych, co oddali życie za ojczyznę</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego</p>	<p>– Kazimiera Iłakowiczówna, „Kolęda katyńska”</p>	<p>podmiot literacki, metafora, budowa stroficzna wiersza</p>	<p>– podaje określenia do słowa <i>kolęda</i> – prezentuje krótką wypowiedź na temat wydarzeń w Katyniu podczas II wojny światowej – określa tematykę wiersza</p>	<p>– przygotowuje wyczerpującą wypowiedź na temat wydarzeń w Katyniu podczas II wojny światowej – omawia sens metafor użytych</p>	<p>1</p>	<p>I.1.1 I.1.2 I.2.1 II.1.1 II.1.2</p>

	Rozdział 2 Blok: Czasy wojny i okupacji s. 71 Film Andrzeja Wajdy „Katyń”			– wskazuje metafory zawarte w utworze – wyjaśnia, dlaczego podane wyrazy zostały zapisane wielką literą – opisuje nastrój wiersza – analizuje budowę zwrotek i odnajduje miejsce, w którym została zaburzona regularność konstrukcji utworu	przez poetkę – wymienia środki stylistyczne, które budują nastrój w utworze – określa związek między zaburzeniem regularności budowy wiersza a ideą utworu – wskazuje środki, które zastosował Andrzej Wajda w filmie „Katyń”, aby nakłonić widza do refleksji nad historią		II.2.4 II.2.5 II.3.1 II.3.2
39., 40., 41., 42. Arkady Fiedler „Dywizjon 303”	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 2 Blok: Czasy wojny i okupacji s. 72	– Arkady Fiedler, „Dywizjon 303”	bitwa o Anglię, Dywizjon 303	– wyjaśnia, na podstawie „Dywizjonu 303” oraz źródeł historycznych, w jaki sposób polscy lotnicy weszli w skład sił powietrznych Anglii – podaje pełną nazwę dywizjonu opisanego przez Arkadego Fiedlera i wyjaśnia, do jakich tradycji ona nawiązuje – wskazuje, kto początkowo dowodził Dywizjonem 303 i jaką miał opinię na temat polskich żołnierzy – wymienia polskich dowódców jednostki – określa, kto jest bohaterem utworu – wyjaśnia, jakie warunki musieli spełniać kandydaci na pilotów myśliwców i podaje cechy wymienione w utworze – wskazuje, kogo autor opisuje jako <i>szare korzenie bujnych kwiatów</i> – tłumaczy, w jaki sposób Arkady Fiedler nazywa polskie i niemieckie samoloty i określa, jaką rolę odgrywają w utworze te sformułowania – określa stosunek narratora do relacjonowanych wydarzeń i wyjaśnia, jakie środki językowe na to wskazują	– gromadzi informację na temat tego, kto jest autorem słów: <i>Nigdy w dziedzinie ludzkich konfliktów tak wielu nie zawdzięczało tak wiele tak nielicznym</i> i w jakich okolicznościach zostały one wypowiedziane i dlaczego – wskazuje, do jakich gatunków literackich nawiązuje utwór Arkadego Fiedlera i uzasadnia swoją odpowiedź – pisze wypracowanie na temat: „Rola bitwy o Anglię w dziejach Europy” – przygotowuje plakat przedstawiający dokonania lotników Dywizjonu 303 i ilustruje go materiałami odszukanymi w dostępnych źródłach	4	I.1.1 I.1.2 I.2.1 II.1.1 II.2.2 II.2.1 II.2.3 II.2.6 II.3.1 II.3.2 II.4.1 II.4.2 III.1.1 III.1.2 III.1.5 III.1.8

				<ul style="list-style-type: none"> – redaguje plan wydarzeń ukazanych w „Dywizjonie 303” – podaje datę decydującej bitwy o Anglię i przedstawia w punktach jej przebieg 			
<p>43. Janusz Korczak – opiekun sierot</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 2 Blok: Czasy wojny i okupacji s. 73–74</p>	<p>– Władysław Szlengel, „Kartka z dziennika <i>Akcji</i>” (fragment)</p>	<p>postacie Władysława Szlengela i Janusza Korczaka, podmiot literacki, język poetycki</p>	<ul style="list-style-type: none"> – odszukuje w różnych źródłach informacje o Januszu Korczaku – określa, o jakim wydarzeniu jest mowa w utworze – wyjaśnia, w jaki sposób ujawnia się podmiot literacki i wskazuje w utworze odpowiednie miejsca – nazywa uczucia osoby mówiącej w wierszu i wyjaśnia, czym są one wywołane – porównuje ukazany w tekście obraz wojennej Warszawy z wyglądem dzieci – wskazuje w utworze fragmenty dotyczące Janusza Korczaka i formułuje ocenę tej postaci na podstawie tekstu – wyjaśnia sens słów ostatniej zwrotki – charakteryzuje język, jakim posługuje się poeta 	<ul style="list-style-type: none"> – krótko omawia postać Władysława Szlengela i Janusza Korczaka – tłumaczy, czemu służy zastosowany styl wypowiedzi – bierze aktywny udział w dyskusji na temat: <i>Czy warto poświęcać się dla dobra innych ludzi?</i> – przygotowuje prezentację na temat: <i>Artyści o wojnie</i> 	1	<p>I.1.2 I.1.6 I.2.1 II.1.2 II.3.1 II.3.2 II.4.1 II.4.2 II.4.3 III.1.5</p>
<p>44., 45., 46., 47. Aleksander Kamiński „Kamienie na szaniec”</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 2 Blok: Czasy wojny i okupacji s. 75</p>	<p>– Aleksander Kamiński „Kamienie na szaniec” – „Kamienie na szaniec” w reż. Roberta Glińskiego</p>	<p>akcja pod Arsenalem, Szare Szeregi, sabotaż, dywersja</p>	<ul style="list-style-type: none"> – określa, w jaki sposób fragment wiersza Juliusza Słowackiego „Testament mój” odnosi się do „Kamieni na szaniec” – wyjaśnia, co znaczy ostatni wers utworu – podaje ramy czasowe, w których rozgrywają się wydarzenia opisane w powieści – zaznacza na planie Warszawy miejsca, w których rozgrywa się akcja utworu Aleksandra Kamińskiego – korzysta ze słownika wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> – poszukuje w różnych źródłach informacji o tym, w jaki sposób Polacy walczyli z okupantami podczas II wojny światowej i tworzy notatkę na ten temat w formie mapy myśli – wypowiada się na temat filmu „Kamienie na szaniec” 	1	<p>I.1.1 I.1.2 I.2.1 I.2.3 II.2.1 II.3.1 II.3.2 II.4.1 II.4.2 III.1.1 III.1.2 III.1.5</p>

				<p>obcych i wyjaśnia, co oznaczają terminy <i>sabotaż</i> i <i>dywersja</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – używa słów <i>sabotaż</i> i <i>dywersja</i> w krótkiej notatce dotyczącej akcji utworu – rozwija skrótowce: AK, SzSz, GS i omawia, czym zajmowały się poszczególne organizacje – wyjaśnia, w jaki sposób rodziny, w których wychowywali się bohaterowie utworu, oraz szkoły, do których uczęszczali, wpłynęły na ukształtowanie się ich charakterów i postaw – określa, do jakiej drużyny harcerskiej należeli Rudy, Alek i Zośka – podaje przykłady umiejętności, które chłopcy zdobyli w harcerstwie – charakteryzuje Rudego, Alka i Zośkę i podaje ich cechy wspólne i odmienne – opowiedz, w jakich okolicznościach doszło do aresztowania Rudego – pisze plan poszczególnych etapów akcji pod Arsenalem – przedstawia, jakie mieli plany na przyszłość bohaterowie „Kamieni na szaniec” – tłumaczy, dlaczego fragmenty opisujące śmierć Alka i Rudego oddziałują na emocje czytelników – uzasadnia swoją odpowiedź na pytania: <i>Czy narrator dobrze orientuje się w ukazywanych wydarzeniach? Czy jest w nie emocjonalnie zaangażowany?</i> 			
48. Tragizm pokolenia Kolumbów	Podręcznik do kształcenia literackiego,	– Krzysztof Kamil Baczyński, „Dwie miłości”	postać Krzysztofa Kamila Baczyńskiego,	– gromadzi materiały dotyczące przedstawień tematu miłości i śmierci w literaturze, malarstwie i	– określa, dla jakich wartości można poświęcić miłość do rodziny lub drugiego człowieka i czy taki wybór	1	I.1.2 II.1.2 II.2.2

	<p>kulturowego i językowego Rozdział 2 Blok: Czasy wojny i okupacji s. 76–77</p>	<p>– Rafael Santi, „Święty Michał pokonuje szatana”</p>	<p>pokolenie Kolumbów, podmiot literacki, monolog liryczny</p>	<p>filmie i prezentuje te informacje w formie plakatu – określa, kim jest osoba mówiąca w wierszu i do kogo się zwraca – wskazuje dwa rodzaje miłości, o których jest mowa w utworze – określa, jakimi cechami odznaczał się średniowieczny rycerz i wskazuje, o których z nich jest mowa w trzeciej zwrotce tekstu – wyjaśnia sens dwóch ostatnich wersów wiersza – wymienia określenia, jakimi podmiot literacki opisuje ojczyznę – uzasadnia, czy utwór „Dwie miłości” można uznać za monolog liryczny – tłumaczy, przed jakimi problemami stanęli młodzi ludzie w czasie II wojny światowej, a z jakimi trudnościami obecnie spotykają się jego rówieśnicy</p>	<p>jest łatwy oraz uzasadnia swoją opinię na przykładzie losów wybranych bohaterów literackich i filmowych – krótko charakteryzuje postać Krzysztofa Kamila Baczyńskiego – wskazuje podobieństwa między obrazem Rafaela Santiego a wierszem Krzysztofa Kamila Baczyńskiego</p>		<p>II.2.11 II.3.1 II.3.2 II.4.1 II.4.2 III.1.1</p>
<p>49. Malarska wizja czasów wojny i okupacji</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 2 Blok: Bolesne wspomnienia wciąż powracają, Dzieła sztuki pod lupą, s. 78–79</p>	<p>– Zdzisław Beksiński (bez tytułu) – Max Ernst, „Dzień i noc”</p>	<p>postacie Zdzisława Beksińskiego i Maxa Ernsta, kompozycja, tonacja kolorystyczna</p>	<p>– opisuje elementy obrazów Zdzisława Beksińskiego i Maxa Ernsta – wskazuje podobieństwa między obydwoma dziełami – określa kolorystykę obu dzieł – wymienia elementy realistyczne i fantastyczne tworzące kompozycję Zdzisława Beksińskiego – omawia, co mogą symbolizować poszczególne obiekty widoczne na obrazach – proponuje tytuł, który można by nadać dziełu Zdzisława Beksińskiego – odszukuje w dostępnych źródłach wiadomości o obydwu twórcach – określa, jakie związki mogą mieć obejrzone dzieła z literaturą wojny i okupacji</p>	<p>– wypowiada się na temat skojarzeń i odczuć wywołanych przez elementy obu dzieł – określa, co mogą symbolizować jasne płaszczyzny w obrazie Maxa Ernsta – wyjaśnia, w jaki sposób tonacja kolorystyczna wpływa na nastrój prac – tłumaczy, w jaki sposób wpływa brak tytułu pracy polskiego malarza na odgadywanie znaczeń dzieła – przedstawia w ciekawej formie graficznej najważniejsze wiadomości o obydwu twórcach.</p>	<p>1</p>	<p>I.2.1 II.2.11 II.3.1 III.1.1 III.1.4</p>

<p>50. Podanie i list motywacyjny</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 2 Blok: Laboratorium języka s. 110–113</p>	<p>– „Podanie” – „List motywacyjny”</p>	<p>podanie, list motywacyjny</p>	<p>– wymienia główne elementy wskazanych form wypowiedzi – tworzy podanie oraz list motywacyjny zgodnie ze wskazówkami – dostosowuje styl wypowiedzenia do wypowiedzi – formułuje argumenty, aby uzasadnić prośbę wyrażoną w podaniu – przyporządkowuje argumenty, które mogłyby się znaleźć w listach motywacyjnych skierowanych do wymienionych adresatów</p>		<p>1</p>	<p>III.1.1 III.1.2 III.2.2</p>
<p>51. Jak ukoić ból?</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 2 Blok: Bolesne wspomnienia wciąż powracają s. 80</p>	<p>– Tadeusz Różewicz, „Jak dobrze” – Arnold Böcklin, „Wojna” – Salvador Dalí, „Oblicze wojny”</p>	<p>postać Tadeusza Różewicza, podmiot literacki, frazeologizmy</p>	<p>– wymienia tytuły zbiorów poetyckich Tadeusza Różewicza – wyjaśnia znaczenie frazeologizmów z wyrazem <i>serce</i> – określa, kim jest podmiot literacki i jakie wyraża uczucia – tłumaczy, dlaczego w tekście powtarza się wyrażenie <i>jak dobrze</i> – proponuje sposoby ukojenia bólu związanego z dramatycznymi doświadczeniami</p>	<p>– omawia krótko postać Tadeusza Różewicza – tłumaczy, dlaczego czasowniki <i>mogę, jestem</i> zapisano wielką literą – wyjaśnia, jakie skojarzenia ze słowami <i>las, drzewo</i> i <i>serce</i> mogą mieć ludzie, którzy przeżyli wojnę – porównuje obraz Arnolda Böcklina „Wojna” z dziełem Salvadora Dalego „Oblicze wojny” – dokonuje analizy i interpretacji porównywanych obrazów</p>	<p>1</p>	<p>I.1.2 I.2.1 II.1.2 II.2.2 II.2.4 II.2.11 II.3.1 II.3.2 III.1.1 III.2.4</p>
<p>52. i 53. Zachować godność ludzką w nieludzkich warunkach</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 2 Blok: Bolesne wspomnienia wciąż powracają s. 81–82</p>	<p>– Karolina Lanckorońska, „Wspomnienia wojenne” (fragment)</p>	<p>postać Karoliny Lanckorońskiej, rodzaj narracji</p>	<p>– przygotowuje krótkie wystąpienie na temat obozów zagłady w Polsce, w którym wyjaśnia, dlaczego powstawały takie miejsca oraz jak traktowano w nich ludzi – określa rodzaj narracji prowadzonej w tekście – opowiada, jak autorka radziła sobie z więzienną rzeczywistością – przedstawia sytuację, którą autorka tekstu opisuje słowami: <i>przyszły chwile, w których przeklinałam własne uszy</i> – wskazuje fragmenty ukazujące,</p>	<p>– krótko omawia postać Karoliny Lanckorońskiej – ocenia wpływ narracji na odbiór opisywanych wydarzeń – charakteryzuje styl wypowiedzi autorki – ustala, czy bohaterkę tekstu można nazwać altruistką i uzasadnia swoją opinię – zapisuje w zeszycie refleksje na temat wartości wyznawanych przez SS-manów i więźniów</p>	<p>2</p>	<p>I.1.2 I.2.1 II.1.2 II.2.3 II.3.2 II.4.1 II.4.2 II.4.3 III.1.1 III.1.5</p>

				<p>czym dla bohaterki była godność ludzka</p> <ul style="list-style-type: none"> – odszukuje fragmenty, z których wynika, jakie wartości cenili SS-mani, a jakie więźniowie – gromadzi argumenty do dyskusji na podany temat 			
<p>54. i 55. <i>Człowieka można zniszczyć, ale nie pokonać</i></p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 2 Blok: Bolesne wspomnienia wciąż powracają s. 83–86</p>	<p>– Edward Toczek, „Wspomnienia syberyjskiego zesłańca” (fragmenty) – Aleksander Sochaczewski, „Pożegnanie Europy”</p>	<p>czas i miejsce akcji, narrator, rozprawka, apogeum</p>	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o sytuacji przedstawionej na obrazie „Pożegnanie Europy” Aleksandra Sochaczewskiego – określa czas i miejsce akcji utworu – przedstawia warunki, w jakich odbywał się transport więźniów – nazywa uczucia towarzyszące narratorowi podczas pierwszych dni pobytu w Rosji – odszukuje fragment wyjaśniający przyczynę aresztowania rodziny Toczaków – opisuje miejsce, do którego trafiły polskie rodziny po wywiezieniu z kraju – tłumaczy słowa bohatera: <i>Zrozumiałem beznadziejność położenia, uświadomiłem, co nas tu czeka, po co nas tu przywlekli</i> – przedstawia swoje zdanie w kwestii, czy wspólne nieszczęście zbliża ludzi do siebie i dodaje im sił, czy przeciwnie – uzupełnia tabelę informacjami na temat zachowania radzieckich strażników i polskich więźniów 	<ul style="list-style-type: none"> – nazywa emocje widoczne na twarzach postaci ukazanych na obrazie Aleksandra Sochaczewskiego – wyjaśnia na podstawie dostępnych źródeł, z jakimi faktami historycznymi mają związek wydarzenia ukazane przez narratora – komentuje fragment wyjaśniający przyczynę aresztowania rodziny Toczaków – redaguje rozprawkę, w której uzasadnia słusność słów Ernesta Hemingwaya: <i>Człowieka można zniszczyć, ale nie pokonać</i>, dbając o poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną 	2	<p>I.1.2 I.2.1 II.1.2 II.2.11 II.3.1 II.3.2 III.1.1 III.1.4</p>
<p>56., 57, 58., 59. Miron Białoszewski „Pamiętnik z powstania warszawskiego”</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 2 Blok: Bolesne</p>	<p>– Miron Białoszewski, „Pamiętnik z powstania warszawskiego”</p>	<p>pamiętnik, narracja pamiętnikarska</p>	<ul style="list-style-type: none"> – określa, w jaki sposób wypowiadają się ludzie pod wpływem emocji i jak budują wówczas swoje wypowiedzi – omawia, w jaki sposób Miron Białoszewski opowiada o swoich przeżyciach wojennych 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czy utwór Białoszewskiego ma wartość dokumentalną – odpowiada, czy i w jakim stopniu można utożsamić głównego bohatera z postacią autora oraz uzasadnia swoje zdanie 	4	<p>I.1.1 I.1.2 I.2.1 I.3.6 II.1.1 II.1.2 II.2.1</p>

	wspomnienia wciąż powracają s. 87			<ul style="list-style-type: none"> – opisuje na podstawie utworu oraz innych źródeł opowiedz, jakie warunki życia panowały w Warszawie podczas powstania – wskazuje, w jaki sposób mieszkańcy Warszawy radzili sobie w wojennej rzeczywistości i podaje przykłady z utworu – charakteryzuje trzech bohaterów tekstu – układa plan wydarzeń opisanych w „Pamiętnik z powstania warszawskiego” – określa, jakiego typu zdań jest w utworze najczęściej i jakie znaczenie dla wymowy tekstu ma długość i rodzaj wypowiedzeń wykorzystywanych przez Mirona Białoszewskiego – uzasadnia, że dzieło Mirona Białoszewskiego jest pamiętnikiem – określa, jakie możliwości zapewnia autorowi forma przekazu artystycznego jakim jest pamiętnik – omawia na podstawie tekstu wpływ tragicznych przeżyć na więzi międzyludzkie 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje jeden dzień ze swojego życia w formie pamiętnika – pisze, jaki związek mogą mieć słowa Josifa Brodskiego: <i>Człowiek ma w życiu dwa wyjścia: kształtować rzeczywistość lub poddać się jej</i> z utworem Mirona Białoszewskiego 		<ul style="list-style-type: none"> II.2.3 II.2.6 II.2.7 II.3.1 II.3.2 II.4.1 II.4.2 III.1.1 III.1.2 III.1.5
60. Tragiczne losy bohaterów opowiadania Idy Fink	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 2 Blok: Bolesne wspomnienia wciąż powracają s. 88–89</p> <p>Film „Życie jest piękne” Roberto Benigniego</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Ida Fink, „Skrawek czasu” (fragment) – Andrzej Wróblewski, „Rozstrzelanie II” 	Holokaust, rodzaj narracji	<ul style="list-style-type: none"> – podaje swoje skojarzenia z pojęciami <i>dzieciństwa</i> i <i>dojrzałości</i> – wymienia tytuły utworów Idy Fink – określa rodzaj narracji w utworze – opowiada, jaki los spotkał opisanych w utworze mieszkańców miasteczka – wyjaśnia, dlaczego młody mężczyzna opuścił kryjówkę – przedstawia swoją opinię na temat tego, czy w trudnych chwilach lepiej przebywać w samotności, czy z bliskimi osobami – wyjaśnia, dlaczego o prozie Idy 	<ul style="list-style-type: none"> – krótko omawia postać Idy Fink – wyjaśnia funkcję zastosowanej narracji – uzasadnia trafność umieszczenia obrazu Andrzeja Wróblewskiego „Rozstrzelanie II” przy tekście Idy Fink – opowiada, w jaki sposób został przedstawiony Holokaust w filmie „Życie jest piękne” – rozważa, czy przeżycia wojenne mogą być tematem komedii 	1	<ul style="list-style-type: none"> I.1.1 I.1.2 II.1.2 II.2.3 II.2.11 II.3.2 II.4.2 III.1.1

				Fink mówi się, że <i>o sprawach okropnych się nie krzyczy, a mówi szeptem</i>			
61. Zwyczajni – niezwyčajni	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 2 Blok: Bohaterowie dnia codziennego s. 90–91	– Gustaw Holoubek, „Wspomnienia z niepamięci” (fragment)	charakterystyka postaci	– formułuje temat przeczytanego tekstu – wymienia postacie z tekstu i określa, które zasługują na miano bohatera – wyjaśnia, za co autor cenił i podziwiał Zosię oraz jej męża – opisuje atmosferę panującą w domu górali – wymienia wartości, według których było wychowane młode pokolenie opisane w utworze – prezentuje własne rozumienie podanego stwierdzenia – wyjaśnia, czy tekst Gustawa Holoubka mówi o bohaterach dnia codziennego	– nadaje własny tytuł przeczytanemu fragmentowi – krótko charakteryzuje postacie występujące w tekście – tworzy listę osób, które zasługują na miano bohatera i uzasadnia swój wybór – określa swój stosunek do wartości przekazywanych w rodzinie górali – omawia, do czego nawiązuje zakończenie analizowanego fragmentu	1	I.1.2 II.1.2 II.4.2 II.4.3 III.1.1 III.1.2 III.1.4 III.2.11
62. Jak porozumiewać się kulturalnie?	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 2 Blok: Laboratorium języka s. 114–116	– „Kultury nigdy za wiele”	kultura języka, komunikacja językowa, etyka słowa, agresja językowa, wulgaryzmy, negatywne nastawienie odbiorcy	– definiuje pojęcie <i>etyka słowa</i> – podaje cechy etycznego i nieetycznego zachowania nadawcy i odbiorcy – określa, jakie są przejawy agresji językowej – układa dialog zgodny z zasadami etyki językowej – wyjaśnia, dlaczego wypowiedzi postaci ukazanych na ilustracjach nie spełniają podstawowych założeń etyki słowa – przekształca wypowiedzi, aby były zgodne z etyką słowa	– wynotowuje z artykułów prasowych, programów telewizyjnych i audycji radiowych po dwa przykłady wypowiedzi zawierających elementy agresji językowej (bez wulgaryzmów) i przeredagowuje w zeszycie wybrane komunikaty tak, aby były one zgodne z zasadami etyki słowa	1	I.3.1 III.1.6
63. Czy każda chwila sprzyja bohaterstwu?	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 2	– Krystyna Siesicka, „Dwa portrety – Katarzyna, Łukasz” (fragment)	postać Krystyny Siesickiej, elementy świata przedstawionego, plan wydarzeń, charakterystyka	– wypowiada się na temat pomocy nieznanym – wymienia tytuły utworów Krystyny Siesickiej – układa plan wydarzeń przedstawionych w tekście	– krótko omawia postać Krystyny Siesickiej – ocenia zachowanie chłopca – wyjaśnia przytoczone słowa Władysława Broniewskiego i określa, w jaki sposób wiążą się	1	I.1.2 I.3.5 II.1.2 II.2.1 II.2.3 II.4.2

	Blok: Bohaterowie dnia codziennego s. 91–92			– ustala, kim są bohaterowie utworu i co ich łączy – wskazuje narratora opowiadanej historii – odpowiada, czym kierował się Łukasz, przyprawiając do szkoły Stefanka – redaguje charakterystykę Łukasza – wyjaśnia sens wypowiedzi Justyny	one z postacią Łukasza		II.4.3 III.1.1 III.1.4
64. Ważne gesty	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 2 Blok: Bohaterowie dnia codziennego s. 93–95	– „Fryzjer dla bezdomnych: cięcie, które przywraca człowiekowi godność” – wywiad Łukasza Pilipa z Adamem Szulcem (fragment)	wywiad	– określa, do jakiego gatunku należy przeczytany przez Ciebie tekst – wyjaśnia, jak rozumie tytułowe stwierdzenie, że <i>cięcie</i> [...] <i>przywraca człowiekowi godność</i> – odpowiada, od czego zaczął swą działalność filantropijną Adam Szulc – przedstawia, jakie doświadczenia życiowe skłoniły bohatera tekstu do tego, by pomagać innym – tłumaczy, co jest najważniejsze – zdaniem Adama Szulca – w zawodzie fryzjera i cytuje odpowiedni fragment jego wypowiedzi – omawia, czego przede wszystkim uczy młodych fryzjerów bohater tekstu – prezentuje, jaka jest opinia Adama Szulca o szkołach zawodowych i ustosunkowuje się do jego stwierdzenia	– przeprowadza wywiad z wybraną osobą z Twojego otoczenia, która pomaga potrzebującym	1	I.1.1 I.1.2 I.1.4 I.1.2 I.1.10 II.1.1 II.1.2 II.2.1 II.4.2 II.4.3 III.1.2
65. Historia pewnego schroniska	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 2 Blok: Bohaterowie dnia codziennego	– Małgorzata Moczulska, „Do serca przytul psa”	artykuł	– odszukuje w różnych źródłach informacje o organizacjach pomagających bezdomnym zwierzętom – tłumaczy, dlaczego Robert Bienias postanowił założyć schronisko dla zwierząt – wymienia cechy charakteru, które pomogły bohaterowi w realizacji	– opisuje wybraną organizację pomagającą bezdomnym zwierzętom – prezentuje odpowiednie argumenty popierające projekt wirtualnej adopcji psów lub kontrargumenty – przeprowadza wywiad z pracownikiem schroniska dla zwierząt	1	I.1.2 I.1.10 I.2.1 II.1.2 II.4.3 III.1.1

	s. 96–97			zamierzonego celu – przedstawia historię powstania schroniska w Uciechowie – wyjaśnia, na czym polega wyjątkowość Ośrodka Pomocy dla Zwierząt Porzuconych – wyraża swoje zdanie na temat projektu wirtualnej adopcji psów – gromadzi informacje o najbliższym schronisku dla zwierząt			
66. Czy należy do pokolenia pilota?	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 2 Blok: Radio czy telewizja? s. 98–99	– „Radio czy telewizja?” – „Różne media, podobne zadania i cele” – „Dziennikarze o swojej pracy”	radio, telewizja, reporter	– wymienia codzienne sytuacje, w których towarzyszy nam radio i telewizja – omawia tematykę poruszaną przez dziennikarzy w podanych fragmentach artykułów – charakteryzuje pracę w radiu i telewizji na podstawie przeczytanych tekstów	– przedstawia swoje rozumienie słów <i>radio to teatr wyobraźni</i> i określa, jakich cech wymaga od odbiorcy to medium – prezentuje swoje stanowisko w sprawie stwierdzeń: • <i>Każdy reporter jest trochę jak żołnierz.</i> • <i>Reporter radiowy jest trochę jak aktor teatralny.</i>	1	I.1.2 II.2.11 II.4.3 III.1.1
67. Stworzeni do pracy w telewizji	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 2 Blok: Radio czy telewizja? s. 100–101	– Dorota Wellman, „Jak zostać zwierzem telewizyjnym?” (fragmenty)	prezenterka telewizyjna, oglądalność, program telewizyjny	– rozwija w kilku zdaniach myśl: <i>Telewizja oknem na świat</i> – określa, czego oczekuje od telewizji i wymienia kilka przyczyn, dla których korzysta z tego medium – wyjaśnia, na czym polega telewizyjna iluzja, o której wspomina Dorota Wellman – przedstawia, jakie tajniki pracy w telewizji zdradza prezenterka – tłumaczy, czym była akcja NR – wybiera z podanych określeń te, które – jego zdaniem – najlepiej opisują język tekstu i uzasadnia swój wybór, przytaczając odpowiednie cytaty – wymienia rodzaje programów telewizyjnych, o których wspomina autorka i uzupełnia tę listę o inne popularne programy emitowane w	– proponuje własny program telewizyjny i opowiada o swoim pomysle koleżankom i kolegom z klasy – uczestniczy w klasowej debacie dotyczącej zalet i wad telewizji – wyjaśnia, czym powinien kierować się świadomy odbiorca telewizji	1	I.1.1 I.1.2 I.1.4 I.1.10 II.1.2 II.2.1 III.1.6 III.1.7

				<p>telewizji</p> <ul style="list-style-type: none"> – ustosunkowuje się do opinii Doroty Wellman, że telewizja powinna wypełniać misję i podaje kilka argumentów na poparcie swojego zdania – wyjaśnia, jakiego rodzaju programy telewizyjne mają – zdaniem dziennikarki – największą oglądalność 			
<p>68. i 69. Tworzenie i budowa wyrazów</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 2 Blok: Laboratorium języka s. 117–124</p>	<ul style="list-style-type: none"> – „Wyraz od podstaw” – „Temat buduje, formant modeluje” – „Jaki formant, takie znaczenie” 	<p>podstawa słotwórcza, wyraz podstawowy, formant, wyraz pochodny, temat słotwórczy, kategorie formantów, wyrazy niepodzielne słotwórczo, rodzina wyrazów, wyrazy pokrewne, rdzeń, oboczności w temacie, przedrostki, przyrostki, formant zerowy</p>	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia sposób, w jaki powstają wyrazy – wyjaśnia znaczenie terminów związanych z budową i tworzeniem wyrazów oraz rodziną wyrazów oraz podaje odpowiednie przykłady – uzupełnia zdania wyrazami utworzonymi od podanych słów – wskazuje w tekście wyrazy pochodzące od utworzonych bezokoliczników – tworzy wyrazy pochodne na podstawie ich opisu – wskazuje podstawy słotwórcze w rzeczownikach – szuka w tekście rzeczowników niepodzielnych słotwórczo – poprawnie zapisuje wyrazy z kłopotliwymi przyrostkami – wybiera wyraz, który różni się od pozostałych i uzasadnia swój wybór – tworzy od czasowników nazwy wykonawców czynności i podkreśla w tych słowach formanty – wymienia po dwa przykłady wyrazów należących do podanych kategorii 	<ul style="list-style-type: none"> – zapisuje jak najwięcej wyrazów pokrewnych od dowolnego czasownika z wykorzystaniem podanych przyrostków i przedrostków – podaje nazwy osób i innych elementów widocznych na obrazie, które należą do wymienionych grup znaczeniowych – wyjaśnia, na czym polega humor żartu językowego i proponuje inny temat dowcipu opierający się na podanej zasadzie 	2	<p>I.1.1 I.1.2 I.3.9</p>
<p>70. Kulisy pracy radiowca</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego,</p>	<p>Wywiad z prezenterem radiowym –</p>	<p>wywiad, komunikat pozawerbalny, prezenter, trema</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia własnymi słowami, czym jest komunikat pozawerbalny – wskazuje, z jakimi rodzajami 		1	<p>I.1.1 I.1.2 I.1.4</p>

	kulturowego i językowego Rozdział 2 Blok: Radio czy telewizja? s. 102–103	Michałem Dobrołowiczem		komunikacji wiąże się praca w radiu i uzasadnia odpowiedź właściwymi argumentami – określa, jaką rolę w zawodzie prezentera radiowego odgrywa głos – tłumaczy, czemu mogą służyć – zdaniem bohatera wywiadu – wpadki na antenie i w trakcie wystąpień przed publicznością – przedstawia, jak prezenter radzi sobie z tremą – określa, co – według Michała Dobrołowicza – zmieniło się w pracy spikera radiowego i ocenia, czy jest to korzystna zmiana – formułuje kilka pytań, które warto byłoby zadać bohaterowi wywiadu			I.1.10 III.1.5 III.1.7
71. Jeżeli nie radio, to co	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 2 Blok: Radio czy telewizja? s. 104–105	– Marek Niedźwiecki, „Nie wierzę w życie pozaradiowe”	osobowość radiowa, prezenter radiowy	– przedstawia swoją ocenę oferty programowej radia i telewizji i pisze krótką notatkę na ten temat w formie schematu – określa, co jest – jego zdaniem – najważniejsze w pracy prezentera radiowego – opowiada, z którego medium korzysta częściej – z radia czy telewizji i tłumaczy, jakie są tego powody – charakteryzuje zawód prezentera radiowego na podstawie tekstu i przedstawia swoje zdanie na temat tego, czy taka praca wydaje się ciekawa – wypisuje z przeczytanego fragmentu cytaty ukazujące, jaką wartość ma dla Marka Niedźwieckiego praca w radiu – określa, jaką osobą jest autor tekstu i czego się można o nim domyślić – tłumaczy, do czego dziennikarz porównał pracę prezentera radiowego	– bierze udział w organizacji w klasie konkursu na najciekawszy program radiowy – przeprowadza wśród znajomych i dorosłych ze swojego otoczenia ankietę dotyczącą częstotliwości korzystania z różnych mediów oraz na podstawie jej wyników tworzy ranking lub wykres słupkowy i formułuje wnioski – uczestniczy w rozmowie o roli radia wśród nowoczesnych mediów	1	I.1.1 I.1.2 I.1.4 I.1.10 III.1.5 III.1.7

				<p>i ocenia trafność tego zestawienia</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jak rozumie słowa: <i>radio jest lekarzem duszy, a czasem ostatnią deską ratunku</i> – wypowiada się na temat tego, co sprawia, że radio może fascynować i stać się nieodłącznym elementem życia – tłumaczy, dlaczego radio nie zniknęło w czasach telewizji i internetu i co decyduje o jego wyjątkowości – proponuje pomysły, których realizacja mogłaby sprawić, że radio stanie się atrakcyjne dla kolejnych pokoleń w świecie mediów elektronicznych – wyjaśnia wyrażenie <i>osobowość radiowa</i> i ocenia, czy można tak nazwać autora tekstu – podaje przykłady innych osób związanych z radiem lub telewizją, które zasługują na miano osobowości radiowej 		
72. Wyrazy złożone	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 1 Blok: Laboratorium języka s. 125–127	– „Wyrazy złożone”	wyrazy złożone, złożenie, zrost	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym są wyrazy złożone i jak się je tworzy – odróżnia złożenia od zrostów – tłumaczy, czym są zestawienia – uzupełnia zdania rzeczownikami i przymiotnikami utworzonymi od podanych wyrażen i zwrotów – wskazuje w tekście wyrazy złożone i ich podstawy słowotwórcze – wyszukuje w tekście dwuwyzrazowe wyrażenia, które funkcjonują jako całości znaczeniowe – tworzy wyrazy od podanych słów – poprawnie zapisuje nazwy geograficzne i miejscowe będące zestawieniami 	1	I.1.2 I.2.3. I.3.9.

<p>73. i 74. Powtórzenie wiadomości z nauki o języku</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 2 s. 128–129</p>	<p>– „Uporządkuj swoją wiedzę” (mapa myśli) – „Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności”</p>	<p>– nauka o języku: etyka słowa (brak podejrzliwości, uprzejmość, prawdomówność, szczerłość, wzajemny szacunek), agresja językowa (wulgaryzmy), wyrazy niepodzielne słowotwórczo, rodzina wyrazów, wyrazy pokrewne, rdzeń, oboczność, podstawa słowotwórcza, temat słowotwórczy, formant (przedrostek, przyrostek, formant zerowy, wrostek), wyrazy złożone (zestawienie, złożenie, zrost) – formy wypowiedzi: list motywacyjny, podanie</p>	<p>– powtarza i utrwała wiadomości – redaguje podanie zgodnie z zamieszczonymi informacjami – redaguje w punktach poradnik „Jak można przeciwdziałać agresji językowej?” – podaje podstawy słowotwórcze wyrazów – formuje definicję słowotwórczą wyrazu pochodnego – tworzy rodziny wyrazów od słów: <i>uczyć, ręka</i> – uzupełnia związki frazeologiczne wyrazami pochodnymi utworzonymi od podanych podstaw słowotwórczych – wskazuje temat słowotwórczy i formant w wyrazach pochodnych</p>	<p>2</p>	<p>I.3.9 III.1.1 III.1.2 III.2.4</p>
<p>75. Pamiętki przeszłości – wojna i okupacja</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 2 s. 106–107</p>	<p>– „Śladami epoki”</p>	<p>najważniejsze odkrycia i wydarzenia z czasów II wojny światowej</p>	<p>– wymienia najważniejsze odkrycia i wydarzenia z czasów II wojny światowej – na podstawie zgromadzonych materiałów sporządza krótką notatkę na temat Miejsca Pamięci i Muzeum Auschwitz-Birkenau – wyjaśnia, jaką zagadkę kryją Góry Sowie</p>	<p>– omawia najważniejsze odkrycia i wydarzenia z czasów II wojny światowej – ocenia przydatność nowoczesnych technologii – przygotowuje prezentację multimedialną na temat Miejsca Pamięci i Muzeum Auschwitz-Birkenau</p>	<p>1</p> <p>I.1.2 I.2.1 III.1.1</p>
<p>76. i 77. Powtórzenie wiadomości literackich i</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego</p>	<p>– „Uporządkuj swoją wiedzę” (mapa myśli) – „Sprawdź swoją</p>	<p>– ważne zagadnienia: masowe mordy, dramatyczne losy ludzi, solidarność i</p>	<p>– powtarza i utrwała wiadomości poznane na lekcjach – czyta ze zrozumieniem tekst o charakterze nieliterackim</p>	<p>1</p>	<p>I.1.1 I.1.2 II.2.1 II.2.10</p>

<p>kulturowych</p>	<p>i językowego Rozdział 2 s. 108–109</p>	<p>wiedzę i umiejętności”</p>	<p>poświęcenie, działalność konspiracyjna, prześladowanie Żydów, bohaterstwo dnia codziennego, sposoby na przetrwanie, walka za ojczyznę – słowa klucze: getto, Katyń, pokolenie Kolumbów, obóz koncentracyjny (Karolina Lanckorońska „Wspomnienia wojenne”), Syberia (Edward Toczek „Wspomnienia syberyjskiego zesłańca”), powstanie warszawskie (pamiętnik, Miron Białoszewski „Pamiętnik z powstania warszawskiego”), Holokaust (Ida Fink „Skrawek czasu”) – sztuka: obozowa, na emigracji, propagandowa (plakaty, karykatury Niemców i Rosjan) – liryka: Krzysztof Kamil Baczyński „Dwie miłości”, Andrzej Trzebiński „Ojczyzna wzywa nas do boju”,</p>	<p>– pisze wypracowanie na jeden z podanych tematów</p>			<p>II.2.11 II.3.1 II.4.2 III.1.1 III.1.2 III.1.5 III.1.7</p>
--------------------	---	-----------------------------------	---	---	--	--	--

			<p>Kazimiera Hłakowiczówna „Koleśa katyńska”, Władysław Szlengel „Kartka z dziennika <i>Akcji</i>” – epika: Arkady Fiedler „Dywizjon 303” Aleksander Kamiński „Kamienie na szaniec”</p>				
--	--	--	---	--	--	--	--